

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Împare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 33.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 1770/924.

Aviz oficios.

La cererea Adunării generale a fondului diecezan preoțesc încuviințăm și pentru anul în curs un adaus de scumpete extraordinar de 100% peste ajutoarele statutare tuturor beneficianților fondului, cu adausul, că ajutoarele ordinare minimale împreună cu sporul de 100% să nu fie mai mic de 800 Lei anual.

Ceeace On. oficii parohiale vor comunica beneficianților fondului, adecă preoți deficienți, văduve și orfani de preoți, cari eventual locuiesc în comunele lor, spre știre și orientare.

Arad, din ședința Consistorială dela 30 Maiu (12 Iunie) 1924.

Ioan A. Papp,
Episcop.

Scrisul fără frâu.

În această țară, de când tiparul și-a luat un zbor mai în larg, noi totdeauna am avut a ne plânge împotriva scrisului fără frâu cuviinței. Scriitorul acestor rânduri a scris de multe ori despre această materie în foile zilnice și în reviste. Ba, în anul 1913, a tipărit și o carte cu numele *Lupta împotriva scrierilor imorale*. Cu toate acestea și cu toate cele ce au scris și alții, acum trebuie să ne mișcăm împotriva acestei molime încă și mai mult decât înainte. Pricina este că această pacoste, departe de a fi slăbit cu ceva, a crescut în îndrăzneală și a eșit în stradă încă și mai obraznică.

Între relele de care ne plângem acum, după războiul cel care a răscolit toate drojdiile dela fund, unul este și acesta al scrisu-

lui destrăbălat. Există în București o întreagă fabrică pentru făurirea unor astfel de netrebnicii. Cum a crescut valul de beție, așa și acel al scrisului necurat.

Cine trece pe strada Sf. Ionică, poate băga de seamă pe dreapta, spre laturea de către Teatrul Național, o întreagă fereastră încărcată cu astfel de tipărituri. De acolo ele pleacă și umplu toate chioscurile de ziare. Tot ce lucrează cercul preoțesc. „Ia și Citește” cu tipăriturile și zugrăviturile sale religioase pentru popor, nu se vede acolo, dar se văd lăfăindu-se necurățiile din str. Sf. Ionică.

Străinătatea e de mult la lucru împotriva acestor scârbe. Noi avem o întreagă literatură și ușor am putea tipări și a II. edițiune a cărții noastre din 1913, îmbogățită cu foarte mult material nou. Dovada alarmei din străinătate e că însăși Liga Națiunilor se ocupă de această chestiune. După cele ce se publică însă în această privință în revista Sfântului Sinod *Biserica Ortodoxă Română* pe luna Noembrie a. c., se vede că mișcarea Ligii Națiunilor e motivată de o lungă activitate de mai înainte în Geneva, adică în însuși locul unde această Ligă lucrează.

Dacă este așa, înseamnă că cine ar porni azi lupta în Țara Românească împotriva acestor spurcăciuni, are cu sine mai multă tărie morală decât înainte, fiindcă se află într'o tovarășie măreață. Dar afară de aceasta, avem și sorți de izbândă mai mulți decât înainte. De unde până acum lupta s'a dus numai cu mijloace teoretice, adică scriam sau vorbeam, și atâta, acum avem chipul legal de a porni mișcare împotriva celor ce mângălesc hârtia cu gânduri întinate.

Dacă cititorii au băgat de seamă, justiția a început a se mișca împotriva scriitorilor și răspânditorilor de otravă. Acum vre-o două

luni, ea a pus mâna la Galați pe un vânzător ale unor scrieri păcătoase dela București. Câteva ziare au făcut gură. Nimenea nu s'a mișcat să ajute fapta justiției pe calea morală, adică prin cuvânt de aprobare, așa că nu știm ce s'a mai făcut. Dar fapta a fost. Luna trecută a fost ceva și mai temeinic: Justiția a și arestat pe unul care tipărește foi ca *Tiribomba* și altele la fel. Când scriem aceste rânduri, știm, după spusele *Universului* și cu amănuntele care se află reproduse în *Biserica Ortodoxă Română*, că numitul zace la Văcărești.

De aceia azi se face ceva mai mult decât înainte. Justiția se mișcă. Iată pentru ce lupta e mai ușoară ca înainte și iată pentru ce cu atât mai datori suntem să ne mișcăm și noi.

Dar să nu ne facem iluziuni că lucrurile vor merge multă vreme cu urmărirea. Se face așa, fiindcă avem o *lege nouă* împotriva scrișului fără frâu. Dar, după psihologia noastră cunoscută, lucrurile se moaie iute. Fără alte mijloace, puse în jurul legii, în scurtă vreme vom ajunge să numai auzim de ea.

Aceste mijloace se află în mână preoților și a tuturor oamenilor de bine și pe ele trebuie să le întrebuițăm pentruca legea, intrată odată în vigoare, să numai fie uitată și să sperie pe cei ce s'or mai ispiți să scrie ca la *Tiribomba*.

Aceste mijloace pot fi mai multe:

1. Preotul să lucreze cu parohienii lui, să urmărească astfel de tipărituri, să se intereseze de ele și, când au cules date destule, să iscălească cu toții o petiție la parchet cerând urmărirea. Să se ia câteva numere din foile învinuite, să se citeze pasagiile nerușinate și să le trimeată procurorul. Mai bine încă dacă la aceasta se vor întovărăși mai multe parohii. Vor avea mai multă autoritate. Parchetul se va simți sprijinit, nu se va neliniști de critica ziarelor și va lucra mai cu temei.

2. Cine nu vrea să facă aceasta, să ia foile care nu-i plac și să le trimeată *Asociațiunii Generale a Clerului*, să înștiințeze așezămintele Oficiale ca Sf. Sinod și Consistoriul Superior, să alăture materialul care trebuie

pentru studiu, adică foile cele nerușinate. De asemenea pot fi puse în mișcare și alte organe neoficiale, dar destul de însemnate, precum Societatea Scriitorilor.

3. *Asociațiunea Generală a Clerului Românesc* poate și trebuie să facă și din oficiu și fără a mai aștepta să fie înștiințată de cineva. Și orice societate de preoți trebuie să facă la fel. Asemenea revistele bisericești.

Acestea sunt mijloace practice. Dacă până acum am lucrat numai teoretic, de acum trebuie lucrat și în felul arătat aci, care duce mai sigur la scop.

Deci așteptăm colaborarea preoților.

„Strigătul Vremii“.

Arhim. Scriban.

Să ne păzim de eretici.

„Eu spre aceasta m'am născut și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu“. (Ioan 18, 37).

Fraților!

Cine dintre noi nu știe, că aceste cuvinte ale Domnului nostru Isus Hristos au fost rostite în fața lui Pilat, care-l judeca și care era dator să afle adevărul spre a-i face dreptate? Cine nu știe, că Pilat auzind, că Mântuitorul vorbește de adevăr, îl întreabă: „ce este adevărul?“ Și când auzi în Evanghelie, că Pilat a eșit la popor și a zis: „Eu nici o vină nu aflu întru el“, cine ar zice, că Pilat nu era un om cum se cade, că el urmărea să afle lucruri înalte, ca de pildă: „ce este adevărul“ și că doria din toată inima să ia partea Mântuitorului învinovățit pe nedrept?!

Și cu toate acestea Pilat nu era un astfel de om! El pusese întrebarea „ce este adevărul?“ numai așa ca să-i treacă vremea, căci nici nu așteaptă vre-un răspuns dela Mântuitorul, iar cuvântul către Evrei, — care-i cereau osândirea, — că: „nici o vină nu aflu întru el“ era mărturia unui om prefăcut, care deși știa, că Isus este nevinovat, în loc să-l apere și să-i facă dreptate, îl dă la moarte, numai pentru ca el să scape de furia poporului răsvrătit, având interesul de a-și păstra cât mai mult puterea neturburat.

Pus să facă dreptate, Pilat n'o face; pus să afle adevărul în pricina judecării Mântuitorului, trece cu inima ușoară pe lângă adevăr, prefăcându-se totuși, că ține foarte mult să știe, ce va fi acela „adevărul“; pus să apere pe cel nevinovat, nu-l apără, ci

pentru socoteli politice și interese personale îl dă Evreilor să-l răstignească.

Dar vai! Ca Pilat sunt astăzi foarte mulți oameni în lume, care se apucă să judece pe alții și să hotărască asupra învățaturii Mântuitorului, — lucruri pe care numai interese streine de adevărul dumnezeesc le poate născoci.

Aceștia sunt proorocii cei mincinoși, care s'au ivit în timpul din urmă în poporul nostru. Fie, că se cheamă adventiști, fie că se numesc bapțiști, fie că-și zic nazareni sau pocăiți, ba își iau unli chiar numele de tiner sau studenți biblici, — aceștia se sbat și strigă pe toate cărările, că ei doresc să afle și să spună adevărul și toate lucrurile pământești și cerești, că nimeni ca ei nu sunt mai dreți, mai sfinți și mai curați, tocmai cum zicea și Pilat, că dacă-și spală mâinele înaintea poporului e deslegat de crima de a fi osândit pe Mântuitorul; și care pretind în fine, că numai ei pot aduce fericirea și binele pe pământ, osândind la peire veșnică, pe toți, care nu se iau după învățăturile lor. Sunt acei oameni despre care Sf. Evangelist Matei în cap. 7 v. 15 zice: „Păziți-vă de proorocii cei mincinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sunt lupi răpitori“.

Ce pretind acești prooroci mincinoși? Ei strigă pe toate drumurile, că biserica noastră, care numără atâția sfinți, mucenici și mari dascăli renumiți prin credința și știința lor, nu ar cunoaște adevărul cuprins în Cuvântul lui Dumnezeu. Ei aruncă osândă asupra bisericii noastre, asupra diaconilor, preoților și arhierilor bisericii, zicând, că ar trebui să piară de pe fața pământului, pentru că ei zic; cine ascultă de glasul lor nu se poate mântui! Tot ce este în biserică acum este născocire omenească și de aceea lumea merge rău. Intocmai cum ar zice un locuitor din Africa venit în Europa: Vol nu știți, care este adevărul; ați făcut case și orașe, drumuri de fer, aeroplane și câte altele. Toate acestea nu sunt bune, pentru că pe străzi vă călcați unii pe alții, deraiți cu trenul, muriți în fabrici și mine și din pricina atâtor interese vă certați și vă judecați. Înțoarceți-vă la viața dela început, care e la noi în Africa, aceea este cea adevărată; omul trebuie să trăiască cu ce îi dă firea, că pe aceasta a făcut-o Dumnezeu. Așa zic și adventiștii despre biserica noastră. Dar noi știm că tot ce este în biserică nu este născocire omenească ci biserica este un arbore mare cu rădăcinile în învățătura Domnului Hristos și a Apostolilor. De aceea noi mărturisim, fraților, că acolo unde este biserica, este și Hristos; că numai prin glasul acestei biserici putem cunoaște adevărul și că în afară de biserică nu ne putem mântui.

Proorocii lăpădați de credință, adică ereticii cei mincinoși care s'au lăpădat de credința noastră cea adevărată, părăsesc biserica, adică lumina adevărului curat, cum și Pilat a părăsit pe cel drept și curat, adică pe Hristos, care este calea, adevărul și viața

lumei, — dându-l morții, ca pe cel mai mare făcător de rele. Așa și mulți creștini de azi părăsesc biserica și merg după *proorocii* lăpădați de credință, cari au îndrăgit străinii și învățăturile lor și cari se adună împreună cu ei în afară de biserică și plănuiesc cum se luptă mai cu viclenie împotriva adevărului credinței noastre și împotriva preoților bisericii lui Hristos.

De aceea datoria noastră a preoților este, ca pe toți fiii sfintei noastre biserici, pe care noi i-am născut din nou prin baia sfântului botez, să-i ferim de cursa primejdiioasă, pe care le-o pun vrăjmașii credinței noastre și să le atragem serioasă luare aminte, că ținta acestor vrăjmași este ca mai întâi să desființeze pe preoți, cu gândul că de vor bate păstoriul, se vor risipi oile. Ei fac aceasta ca și Evreii, care credeau, că omorând pe Hristos, vor scăpa de un om, care le turbura viața lor păcătoasă, le strica afacerile și le zădărnicea politica lor ascunsă, prin care pregăteau răsvrătire împotriva stăpânirii Romanilor. Luați aminte fraților, și puneți la inimă, că ereticii din mijlocul nostru, vi-se înfățișează numai de ochii lumii, că ar voi să îndrepte credința, dar *de fapt* voiesc să răstoarne rânduiala țării noastre.

Și când așa este, noi să stăm cu mâinile în sân, ori, — ce este mai rău — să ne lăsăm duși încoace și încolo după rătăcirile adventiștilor și bapțiștilor, pe care nici celelalte biserici din țară nu-i primesc în mijlocul lor, ba se feresc de ei ca de ciumați?

Fraților, ați auzit cu toții de boala cumplită numită variolă sau vărsat sau bubat. Penumitul învățat englez Darwin, în o călătorie a sa în jurul lumii, s'a oprit pe o insulă din Australia. Oamenii corăbiei sale au dus din nenorocire boala aceasta în insulă care boală fiind lipicioasă a pricinuit moartea multor locuitori ai insulei. Însoțitorii lui Darwin aveau leacuri și folosindu-le s'au vindecat în cursul călătoriei, dar bieții oameni ai insulei au murit, căci nu aveau nici doctor și nici doctorii. Au murit, fiindcă boala variolei când este grea, produce moarte; ea este molipsitoare, împreună cu fierbințeală mare și cu vărsare de sânge pe sub piele, prin nas și prin gură.

De mii de ori mai cumplită este boala adusă în sânul credincioșilor noștri de rătăciții iviți în timpul din urmă. Biserica încă din primele ei timpuri a cerut prin graiul apostolilor, ca credincioșii să se ferească de eretici, adică de răspânditorii învățăturilor greșite. Creștinul era îndemnat nici să nu dea bună ziua unui eretic și aceasta nu numai ca semn al găzduirii, ci mai mult, fiindcă salutarea în înțeles creștinesc însemna legătura creștinească a membrilor comunității creștine și împărțășirea cu cele sfinte. De aceea trimiteau apostolii salutările lor creștinești către singuraticile comunități ca semnu, că de același Duh Sfânt erau umbrite.¹⁾

¹⁾ Seifz: Die Hellsnotwendigkeit der Kirche nach der altchristlichen Literatur, Freiburg 1903 p. 233.

Sfântul apostol Ioan în a doua sa epistolă sobornicească (v. 10) sfătuiește pe creștini: „Ori cine va veni la voi și nu va aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă, și să nu-i ziceți lui: bucurăte“ Apostolul Pavel scrie lui Tit: „De omul eretic după întâia și a doua sfătuire, te ferește“ (Cap. 3 v. 10). Cu alte cuvinte, însăși Sf. Scriptură ne spune, să ne ferim de cei căzuți dela adevărata credință. Ca smerit slujitor al altarului nu pot decât să vă îndrept luarea aminte asupra acestor cuvinte spre a vedea, că orice legătură de încredere a noastră cu asemenea oameni ne-ar face părtași la păcate streine.

Ah, cât este de mare dorința mea de a vă face cunoscut tuturor, să înțelegeți bine datoria de a vă feri de acei rătăciți. A ne feri nu înseamnă ca dela început să nu mai stăm de vorbă cu ei; ci datori suntem a-i sfătui odată și a doua oară ca să se întoarcă pe calea cea bună. Dacă nu se vor întoarce, avem un semn că au o voință păcătoasă și își vor lua plata lor. Avem dovadă, că vor să ne strice rânduiala ce a fost până acum în sânul bisericii noastre.

Câte jertfe, câte lupte a trebuit să purtăm până în mândrele noastre sate românești am ridicat locașuri pentru preamărirea lui Dumnezeu! Ce falnic se înalță bisericile noastre cu toată sărăcia vieții noastre zilnice și cât de mare a fost și este încă și azi *puterea* ce ne leagă de biserica lui Hristos!! Suntem *îmbrăcați* cei mai mulți în dragostea către ea și această dragoste trebuie să se întindă preste tot, după cum scoarța îmbracă arborele preste tot. Fiecare comună bisericească este o parte din biserica Dumnezeului celui viu, iar biserica este „stâlp și întărire a adevărului“ (I. Tim. 3, 15).

Biserica răspândește adevărul pe față cu toți oamenii să-l urmeze și apără acest adevăr față de orice atacuri, iar învățătura nu și-o schimbă. Însuși Mântuitorul a venit pe pământ pentru a propovădui adevărul în lumea păcătoasă și plină de minciuni. Adevărul este Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Pentru adevăr suntem datori a lupta până la capătul vieții noastre. Altcum suntem ca umbra, care merge când înaintea când înapoia noastră.

Deaceia să ne ferim a *precupeți* cu adevărul. Avem o credință curată, după aceasta trebuie să și trăim. Dacă vrem să avem o fericită răsplată cerească și binecuvântarea urmașilor, suntem datori să ținem la legea creștină adevărată, păstrată în biserica dreptcredincioasă a Răsăritului dela început și până astăzi.

*

Este mare mândria noastră că facem parte din această biserică. Cu o gură și o inimă trebuie să mărturisim, că niciodată nu vom apuca pe *povârnișul* rătăciților. Doar adventiștii, baptiștii, nazarenii și alte secte, venite la noi în țară, nu au de partea lor adevărul și nici nu luptă pentru adevăr. Adevărul este numai unul, dar fiecare dintre acești rătăciți, are altă

credință. La noi în țară sunt cunoscute până acum numai 4—5 feluri de învățături greșite aduse în timpul mai nou din străinătate. În America însă rătăcirile au ajuns numărul de 500, după cum ne spune o revistă ortodoxă¹⁾. În ultimii zece ani 17 secte s'au născut, căci minciuna nu poate trăi multă vreme. Tot în acești ani s'au ivit 31 de rătăcirii noi!!!

Cu tot numărul lor cel mare, sectele acestea nu se vorbesc de rău una pe alta și nici una nu învinuiește pe cealaltă, că are învățături greșite. La noi în țară nu vei auzi bunăoară pe un baptist să zică ceva împotriva unui adventist, că are învățături greșite.

Cu toți însă atacă biserica noastră, ceea ce ar însemna, după ei, că numai biserica noastră nu învață adevărul, iar cele 500 feluri de învățături ar fi toate adevărate.

Acești rătăciți voesc nimicirea credinței și desbinarea neamului nostru. Învățatul englez Byron zice, că mai curând ai putea opri râul Eufrat în cursul său, decât lacrima unei inimi credincioase și simțitoare.²⁾ Mai curând vor putea rătăciții să oprească apa Dunărei, a Mureșului sau Oitului, decât credința, care ne-a luminat cărările trecutului nostru plin de suferințe.

Atacurile adventiștilor, ruseliștilor, baptiștilor, nazarenilor și altor *minciuni*, se sfarmă de credința noastră ca valurile turbate de stâncile puternice! Cu noi este Domnul și Mântuitorul nostru, care a zis, că a venit în lume să mărturisească adevărul!!

Acest adevăr îl mărturisim și noi și pentru el suntem gata în tot ceasul să murim. Da, fraților, avem nădejde mare în mila Lui, căci El a zis: „Tot cela ce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și eu pe dânsul înaintea Tatălui Meu, carele este în ceruri“. (Mat. 10, 32). Amin.

¹⁾ „Biserica ortodoxă Română“ București Nr. din Noembrie 1921. — Însă revista adventistă: „Semnele Timpului“ din București în numărul din Mai 1921 p. 79 susține greșit, că în America ar fi numai 202 de secte.

²⁾ „Vorbe înțelepte“ culese de Aurel C. Popovici București 1900 p. 19.

„Citiți, citiți, ce poate credința în Dumnezeu“.

— Reproducem din cartea preotului luminat C. Morariu din Suceava, decedat în zilele trecute câteva bucăți frumoase și edificatoare și sfătuim pe ceterii noștri să-și înpodobească sufletul cu ele. —

Descrierea vieții, a moaștelor și minunilor sfintel Parasehiva.

Descrierea aceasta o dau foarte pe scurt după lucrarea amintită a răposatului episcop Melchisedec:

Cuvioasa Parasehiva s'a născut din părinți vestiți și de bun neam, pela începutul veacului al 11-lea în satul său, cum îl numesc alții, târgușorul *Epivate* de pe malul Mării Negre din Tracia, în depărtare de 12 oare dela Constantinopole. Epivate era moșia părinților

ei și ea avea și un frate care a fost episcop. Și sora și fratele aveau acuma de mici foarte mare plăcere pentru viața adevărat creștinească. Paraschiva, fiind numai de 10 ani, nu odată și-a dat hainele de pe sine săracilor, îmbrăcându-se în schimb cu hainele lor cele zdrențuroase. De aceea părinții o ocărau și o pedepseau; ea însă a rămas neschimbată, până ce într-o zi a părăsit în taină casa părintească, rudele și cunoscuții și s'a dus în pustie, apoi la Constantinopole, unde s'a închinat pe la toate locurile sfinte și a petrecut 5 ani într-o mănăstire a Maicei Domnului. Dela Constantinopole sfânta Paraschiva s'a dus la *Tara cea sfântă* sau *Canaan* sau *Palestina*, s'a închinat și acolo pe la toate locurile sfinte și a trăit apoi, în post și în rugăciuni, într-o mănăstire din pustia Iordanului, până la vrâsta de 25 ani. Într-o noapte, pe când se ruga, i s'a arătat un tânăr strălucit și i-a zis: „Lasă pustia și întoarce în patria ta, că acolo trebuie să lași tu pământului trupul tău“. Sfânta s'a și întors la Epivate, fără să se deie acolo cuiva de cunoscut și, după doi ani de trai lângă biserica Sfinților Apostoli, a murit și a fost înmormântată de creștini pe malul Mării Negre.

Cam 200 de ani după aceea, fiind aruncat pe mal un corăbier mort de o boală molipsitoare și oameni din *Epivate* săpând pentru el mormântul, au dat de un trup omenesc neputrezit. Săpătorii însă n'au băgat de seamă, ci împreună cu trupul neputrezit au îngropat și trupul cel înpuțit al corăbierului. În noaptea următoare unui om evlavios, anume George, cere ajutase la îngroparea corăbierului, i s'a arătat în somn o împărăteasă pe un tron strălucit și încunjurată de mulțime de ostași străluciți, dintre cari unul l'a prins pe George de mână și i-a zis: „Pentruce voi într'atăta ați dispețuit trupul cuvioasei Paraschiva? Nu întârziți a'l lua din mormântul cel puturos și a'l pune într-o raclă luminată, căci împăratul a voit a o premări pe pământ!“ Atunci și împărăteasa de pe tronul cel strălucit a grăit către înspăimântatul George: „Grăbește-te a scoate moaștele mele de lângă cadavrul acel înpuțit; patria mea este Epivate, unde și voi trăiți!“ Arătându-se aceeași vedenie în aceeași noapte și unei femei evlavioase cu numele Eutimia, Epivatenii au desgropat moaștele sfintei Paraschiva și le-au așezat cu cinste în biserica lor cu hranul Sfinților Apostoli, unde s'au făcut multe minuni. Ei au mai zidit, cum se spune, pe locul unde fusese casa părinților sfintei Paraschiva, o biserică cu hramul numelui ei. Fericitul episcop Melchisedec din Roman zice că o minune „mai nouă povestită de Epivateni arhimandritului Serafim, fost egumen în anii trecuți al mănăstirii Sfinților Trei-Ierarhi din Iași, când a fost el prin satul Epivatenilor, în luna lui Martie“, este aceasta: „La anul 1811, Februar în 6, s'a făcut pe Mare furtună mare, suflând vânt de miază-noapte cu mult omăt și s'au perdut corăbii multe pentru covârșirea viforului. O corabie mare din Chios ancorase în liman cu trei ancore, în dreptul

bisericii Cuvioasei, se ridicase două ancore și rămăsese numai una. Acesteia rupându-i-se funia, rămăsese una sau două vițe sănătoase. Iară corăbierii, văzând primejdia prea vederată și desnădăjduindu-se pentru mântuirea lor, au chiebat în ajutor pre Cuvioasa Paraschiva, plângând din toată inima, și după puțin s'a arătat Cuvioasa pe pupă, adecă pe partea din dărăt a corăbiei, îmbrăcată în negru și fiind cinstita cruce, pe care au văzut-o aieva atât căpitanul cât și cărmaciul, fiind ei în partea de dinainte a corăbiei, și era ca la al 8-lea ceas din noapte. Și li-a zis Cuvioasa: Nu vă temeți, că contenește viforul degrab. Și îndată, o minune! a încetat. Iară făcându-se dimineața, au eșit corăbierii la uscat și au venit la biserica Sfintei să facă paraclis, și văzând icoana Cuvioasei de departe, a zis cărmaciul căpitanului: Iata muierea ce ținea crucea: Aceasta e ceea ce a venit noaptea în corabie! Așa e, a zis căpitanul, acesta e de bună seamă! Și au făcut amândoi mătânii cu lacrimi și îmbrățișind icoana o săruta. Și un Turc, corăbier din cei din corabie, văzând icoana, zicea și el, Aceasta era femeia, pe care am văzut-o noaptea în corabie. Deci făcând paraclis“ ș. m. d.

dela Epivate moaștele sfintei Paraschiva au fost strămutate la capitala Bulgariei, Târnova, unde au stat cam la 160 ani; de acolo la *Valahia* sau *Tara muntenească*, dăruindu-le Sultanul Baiazid Vovodului Mircea cel Mare în anul 1393, de unde în 1396 același Sultan le-a luat și le-a dăruit văduvei Anghelina mama despotului Stefan al Sârbiei, care le-a așezat în biserica casei sale din capitala Belgrad, unde ele au stat 124 de ani. În anul 1520 Sultanul Suleiman I, le-a strămutat din Belgrad la Constantinopole dăruindu-le cum spune un scriitor, iară cum spune altul, vânzându-le patriarhului de acolo cu 12 miji de galbeni și stând ele la patriarhie timp de 120 de ani. În anul 1639 Vovodul Moldovei Vasile Lupu sfârși zidirea și înfrumusețarea vestitei sale biserici a Sfinților Trei-Ierarhi din Iași și în 1641 a adus, cu cheltueli de peste 300 mii de lei, moaștele sfintei Paraschiva dela Constantinopole la Iași și le-a așezat în biserica numită, unde ele se află și astăzi.

Hotărând guvernul României să repareze mănăstirea Sfinților Trei-Ierarhi din Iași, moaștele sfintei Paraschiva s'au așezat în o capelă din lăuntru mănăstirii pe un catafalc din lemne de brad. În seara de 26 Decembrie 1888, făcându-se în acea capelă vecernia, făcliand în sfeșnicul de lemn de lângă recla cu sfintele moaște, din nebagare de seamă, a rămas aprinsă și, topindu-se, a căzut pe sfeșnic care a luat foc. O noapte întregă au ars toate lemnele de brad, pe care sta racla cu sfintele moaște, s'a topit și o parte din argintul ce îmbrăca racla și a ars și capacul raclei. Abia a doua zi, în ziua sfântului Stefan, la 7 oare dimineața, focul a fost văzut de niște școlari. Dându-se alarma, lumea a alergat la locul primejdiei și s'a uimit, văzând că sicriul cu sfintele

moaște nu se mai aveau din flăcări și jăratice. Arsele toate lemnele, stranele de prin prejur și alte lucruri; se prefăcuse în cărbune sicriul de lemn, în care se aflau sfintele moaște, topindu-se și corogindu-se groasele table de argint de pe el; puterea focului fusese așa de mare, încât se topiseră sticlele, cu cari erau acoperite portretele ctitorilor ce se aflau așarnate pe un părete al capelei; la o depărtare mare dela foc se coșcovise catapiteazma și se înferbântase policanndrul până la gradul de a fi și el topit: Și totuși sfintele moaște fură scoase din acea mrvilă de jăratice cu totul nevătămate, neatinse fiind de foc nici chiar stofele cu cari sunt înfășurate, ba fără să miroase măcar a fum și fără să fi pierdut Sfânta din podoabele ce le are la coroană. având și oasele aceeași față și fiind netopite nici pecețile de ceară, cu cari este pecetluită dela Vasile Lupu Vodă.

Episcopul Melchisedec ne spune că l'a rugat pe un prieten din Iași, vrednic de toată credința atât pentru evlavie sa cât și pentru judecata sa sănătoasă să-i scrie despre focul întâmplat, și iată, cum își încheie acel prieten răspunsul său:

„Lumea... proslăvește pe Sfânta (Paraschiva) pentru minunea prea slăvită ce a aratat, rămânând nearsă de un foc așa de mare! Pentru sceptici însă nu este nimic minunat în cazul de față; pe dânșii nu-i interesează minunile dumezești, fiindcă ei n'au Dumnezeu, nici suflet nemuritor, nici așteaptă altă viață după aceasta de aici. Acei puțini dintre dânșii, cari sunt prorocați a vorbi despre această minune mare se silesc a explica fenomenul în felurite moduri ale priceperii lor, în marginile legilor firii, fiind lipsiți de de cultură în cele dumezești. Doamne, iartă-i că nu știu ce fac, nici pentru ce trăiesc!“

Viața, muncile și moaștele sfântului Ioan cel Nou din Suceavă.

(Istorie foarte pe scurt după cartea „Sfântului Ioan cel Nou dela Suceavă“ de D-l S. Fl. Marlan, București 1895).

Pe malul despre miazăzi al Mării Negre se află cetatea Trapezunt, iar pe malul despre răsărit al acelei Mări, anume în țara Basarabiei, se află Cetatea Albr sau Acherman.

Sfântul Ioan cel Nou din Suceavă s'a născut pe la începutul veacului al 14-lea în Trapezunt. fiind părinți săi creștini buni, îl creșteră în frica Domnului, și Ioan s'a să făcut neguțător. Dară lui nu-i eră așa aminte de câștiguri de avuții ci mai mult râvnea după câștig de mântuire sufletească pentru sine și pentru alții. De aceea se silea să-i întărească pe creștinii cei slabi în dreapta credință a Bisericii noastre, dá miloștenii la sărmani, îi căuta pe cei bolnavi și îi mângâia pe cei întristați. Călătorind odată Ioan mai multe zile pe Marea Neagră cu corabia unui Franc dela Trapezunt spre Cetatea-albă, el s'a purtat bine ca totdeauna, rugându-se lui Dumnezeu, postind, mi-luind pe săraci și vorbind cu cei împreună călători

despre credința Bisericii noastre. Aceasta însă nu i-a plăcut căpitanului corăbiei, anume Frâncului celui de legea papistașă, și el a început a se certă cu Ioan și a'l ademini să primească legea sa. Ioan însă, fiind deplin luminat în învățăturile Bisericii noastre, ia dovedit Frâncului înaintea tuturor călătorilor și corăbierilor că numai Biserica noastră este adevărată mireasă a lui Hristos și maica cea mântuitoare a creștinității. Văzându-se Frâncul dat de rușine de către Ioan, s'a înverșunat asupra lui într'atâta, încâ a hotărât să'l peardă. Deci cum a ajuns corabia la Cetatea albă, el pe loc s'a dus la Eparhul, adică la mai marele de acolo, care se ținea de legea persiană, închinându-se soarelui, stelelor și văpăii focului, și îi spuse că Ioan vrea să treacă la legea Persianilor, așa dară săl cheme la sine. Eparhul l'a și chemat pe Ioan la locul unde îndătina a face judecata obștească, și mult i-a vorbit și l'a laudat pentru că voiește să primiască credința persiană. Dară fericitul Ioan nu numai s'a apărat de presupunerea că ar vrea să primească legea cea păgână, ci s'a silit înaintea tuturor celor de față a'l întoarce pe însuși puternicul. Eparh la adevărată lege a lui Hristos. Atunci Eparhul porunci ostașilor să'l dezbrace pe Ioan de hainele sale și să'l bată cu toioge. După ce'l dezbrăcară, Eparhul a cercat încă odată să-l înduplece pe Ioan la primirea legii persiane, dar neizbutind, a poruncit să-l întindă jos pe pământ și să-l bată. Și lau bătut până seara așa de crâncen, încât îi sfârticară bucăți de carne din trup și mucenicul își perduse graiul. Apoi l'au legat în lanțuri și și lau dus în închisoare. Adoua zi scoțându-l iar la locul de judecată, Eparhul din nou a cercat să-l dobândească pentru credința sa, dar neizbutind nici acum, a poruncit să-l bată și mai cumplit, și iarăși l'au bătut așa de groaznic, cât și poporul, ce era de față, a început a'l batjocuri pe Eparhul pentru cruzimea sa. La urmă Eparhul a dat poruncă să lege trupul zdrobit al mucenicului de coada unui cal si-reap încălecat de un ostaș, care să alerge din răspun-teri pe ulițele cetății, ceea ce s'a și întâmplat. Când călărețul a ajuns cu calul în mahalaua jidovească, un jidov i-a tăiat sfântului Ioan capul cu sabia, și atunci și ostașul a deslegat picioarele mucenicului dela coada calului, lăsând acolo și trupul și capul Sfântului spre batjocura oamenilor.

În aceiași zi, după ce sosi noaptea, se arătară mulțime de făclii aprinse împrejurul trupului Sfântului și trei bărbați în veșminte albe strălucitoare tămâind și cântând cântări sfinte, iar deasupra trupului Sfântului se văzu un stâlp de foc întărit până la cer. Un jidov, care luase un arc și o săgeată, ca să-i săgeată, ca să-i săgeteze pe tămâietori, rămase înțepenit pe loc cu mâinile de săgeată și de arc până a doua zi, când vedenia cea minunată din noaptea trecută se făcu nevăzută. Părându-i rău și jidovului de fapta sa. fu deslegat și el de pedeapsa dumnezeiască. Abia atunci Eparhul păgân, de frică, a dat voie creștinilor săl în-

mormânteze pe sfântul Ioan, și ei l'au și înmormântat în țințterimul creștinesc.

După mai multe zile Frâncul cel nelegiuit a voit într'o noapte să dezgroape pe furiș trupul Sfântului și să'l ducă în țara sa. Dar pe când el săpa la mormânt, Sfântul Ioan s'a arătat preotului dreptcredincios din Cetatea-albă zicându-i: „Scoală-te curând și gră bește a merge la țințterim, pentrucă Frâncul, care s'a încercat a mă ademeni la papistășie și apoi m'a defăimat cu atâta răutate înaintea Eparhului cetății, vrea să fure trupul meu!” Preotul a și mers cu mare grabă la mormântul mucenicului și i-a alungat pe furi, iar a doua zi isterișind creștinilor cele întâmplăte, dezgropară sicriul cu sfintela moaște și îl așezară lângă sfânta masă din altarul bisericeii, unde a stat 70 de ani, făcându-se acolo multe minuni.

Domnitorul Moldovei Alexandru cel Bun a strămutat apoi cu mare cinste moaștele sfântului Ioan în anul 1402 dela Cetatea-albă la Suceavă, unde era scaunul sãn domnesc, așezându-le în biserica sfintei Mitropolii. Acolo au stat ele 284 de ani, adecă până la 1686, când Dositei, mitropolitul Moldovei, le-a dus la orașul Zolkiev din Polonia. Acolo au stat sfintele moaște 97 de ani, anume până la 1783, când s'au dus înapoi la Suceavă, unde se află și astăzi.

INFORMAȚIUNI.

Retribuțiunile preoților pe timpul dela 1 Apr. până la 30 Iunie a. c. se pot ridica la cassa consistorială.

Operă premiată de Academia Română. Aflăm cu bucurie că valoroasa operă „Istoria institutului teologic-petagogic din Arad” ieșită din peana Dlui director Seminarial Dr. Teodor Botiș, a fost premiată de Academia Română ca și o carte de mare valoarea istorică. La sortarea premiilor, pentru cartea Dlui Dr. Botiș s'a decernat premiul de 4000 lei.

Gratulăm din inimă pe autor pentru succesul obținut, iar cetitorilor le recomandăm să nu lipsească istoria institutelor noastre, de pe masa nimănu.

Poetul Al. T. Stamatiad, profesor la liceul Moise Nicoară din localitate, a fost premiat zilele acestea de Academia Română pentru volumul său de poeme religioasa: „Pe Drumul Damascului”. Acesta e al treilea premiu pe care îl cucerește în curs de trei ani. În 1922 a fost premiat de Societatea Scriitorilor Români iar în 1923 a fost premiat de Ministerul Artelor.

Duminică în 22 Iunie a. c. distinsul prof. Univ. și literat din București Dl. M. Dragomirescu, va ține la Palatul Cultural (Arad), la orele 5 d. a. o conferință despre marele nostru scriitor I. L. Caragiale. Invităm onor. public românesc, să ia parte în număr cât mai mare la această conferință.

Nr. 2061—1924.

Comunicat.

Ministerul Cultelor și Artelor, cu Nr. 25470 din 6 Iunie a. c. ni-a înaintat în copie, ordinul circular Nr. 39. 985/1924, dat de către Ministerul de Interne prefecturilor de județe din Transilvania, privitor la arborarea drapelului românesc, în sensul căruia, cu ocazia sărbă-

torilor Naționale, precum și cu prilejul diferitelor festivități, pe edificiile publice nu se vor arbora decât numai drapelul românesc.

În ce privește drapelul săsesc, nu va putea fi arborat pe nici un edificiu public decât numai pe casele particulare și cu obligațiunea de a arbora alături și pe cel românesc, care în nici un caz nu va fi mai mic sau de o pânză de o calitate mai inferioară celui săsesc.

Ceace aducem la cunoștința Onor. preoțimi spre știre și orientare.

Arad, la 29 Maiu (11 Iunie) 1924.

Consistorul ort. rom. din Arad.

CONCURSE.

Conform rezoluțiunei Ven. Consistor ort. român din Arad Nr. 1923/924, se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante din comuna Herneacova, protopopiatul Timișorii, cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Venitele sunt:

1. Una sesiune parohială în estenziune de 32 jugh., parte arător, parte fânaț.
2. Birul legal.
3. Stolele legale.
4. Întregirea dotației preoțești dela stat.
5. Casă parohială, care fiind cam deteriorată, comitetul parohial a luat angajamentul a o renovă.

Preotul ales va solvi toate dările publice după venitul din parohie și va catihiza la școala din loc fără altă remunerație din partea parohiei.

Parohia e de cl. II., în lipsa recurenților de cl. II. se admit recurenți și cu cvalificațiune de cl. III.

Recursele ajustate cu documentele necesare conform Regulamentului pentru parohii și adresate Comitetului parohial din Herneacova, se vor înainta în termenul concursual oficiului protop. din Timișoara, iar recurenții se vor prezenta în cutare Duminecă, ori sârbătoare în sf. biserică din Herneacova spre a se face cunoscuți poporului.

Reflectanții din altă dieceză vor avea să producă act de legitimare dela Pr. Sf. Sa Dl. Episcop al Aradului, că pot recurge.

Dat în ședința Comitetului par. din Herneacova, ținută la 17/30 IV. 1924.

În conțelegere cu: Dr. P. Țiucra, protopop.

—□—

1—3

Conform rezoluțiunei Ven. Consistor ort. român din Arad, pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. din comuna Nadăș, protopopiatul Timișorii se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Venitele sunt:

1. Una sesiune parohială în estenziune de 32 jugh., parte arător, parte fânaț.
2. Birul legal.
3. Stolele legale.
4. Întregirea dotației preoțești dela stat.
5. Casă parohială, care se află în stare bună.

Preotul ales va solvi toate dările publice după întreg beneficiul din parohie și va catihiza la școala din loc fără altă remunerație din partea parohiei.

Recursele ajustate cu documentele necesare conform Regulamentului pentru parohii și adresate Comitetului parohial din Nadăș, se vor înainta în termenul concursual oficiului protop. din Timișoara, iar recurenții se vor prezenta în cutare Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Nadăș spre a se face cunoscuți poporului.

Concurenții din altă dieceză vor avea să producă act de legitimare dela Pr. Sf. Sa Dl. Episcop al Aradului, că pot recurge.

Dat în ședința Comitetului par. din Nadăș, ținută la 17/30. IV. 1924.

In conșlegere cu: *Dr. P. Țiucra*, protopop.

—□—

1—3

Pentru întregirea postului de preot din parohia de cl. II-a Checheș, tractul Belinț, se escrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Usufructul unei sesiuni parohiale de 32 jurgăre, parte arător, parte fânaș.
2. Birul parohial: 15 litri bucate, parte grâu, parte cucuruz.

3. Stolele legale.

4. Intregirea de dotație dela stat și

5. Folosirea casei parohiale, constătătoare din 3 camere, bucătărie, cămară etc. și supraedificate, cu intravilan.

Intrucât nu se vor prezenta concurenți cu cvalificație de cl. II., se admit și de cei cu cvalificație de cl. III-a.

Alesul e obligat se catihizeze la școala confesională din loc fără altă remunerațiune și a plăti dările după sesiune și după locuință și intravilan.

Doritorii de a ocupa acest post au să adreseze petițiile concursuale, instruate în regulă, Comitetului parohial, pe calea oficiului protopresbiteral ortodox român din Belinț, județul Timiș-Torontal, și sunt poftiți a se prezenta într'o Duminecă, ori într'o sârbătoare, în sf. biserică din Checheș, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, eventual în slujire și în oratorie.

Nainte de a se prezenta în parohie, au să se prezenteze protop. tractual spre a-și dovedi, că au cvalificația prescrișă, și întru cât sunt din altă dieceză, trebue să se prezenteze P. S. D. Episcop diecezan Ioan I. Papp, spre a cere binecuvântare, ca să poată concura la această parohie.

Comitetul parohial.

In înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopb.

2—3

Concurs de licitație.

La biserica ortodoxă română din Orșova, sunt de executat următoarele lucrări:

1. Repararea, plafonului și a zidurilor interioare și exterioare ale bisericii, inclusive transformarea podului pentru cor.

2. Căptușirea zidului tâmplei (catapetezmei) cu parapet de lemn sculptat și

3. Pictarea interiorului bisericii.

Pentru darea în întreprindere a acestor lucrări în parte sau în întregime prin aceasta se escrie licitația publică cu oferte închise pe *Dumineca din 23 Iunie st. o. (6 Iulie st. n.) a. c. oarele 5 p. m. în locașul bisericii.*

Ceice doresc a lua în întreprindere aceste lucrări sunt poftiți a se prezenta la fața locului — cu excepțiunea celor ce s'au prezentat deja, — spre a lua cunoștință de starea lucrurilor. Cheltuelile de călătorie, precum și altfel de spese pentru schițe și devize nu se rebonifică.

Ofertele sigilate au a se înainta presidiului comitetului până la 22 Iunie (5 Iulie), cel târziu, până când au a se înainta și eventuale schițe și specificații de spese. Ofertele întrate după aceasta dată sau telegrafice însinuate nu vor fi luate în considerare.

Deodată cu prezentarea ofertei se va depune în numerar sau în hârtii de valoare și vadiu de 5% din suma devizului prezentat, care apoi înainte de încheerea contractului se va întregi la 10%.

Comitetul parohial își rezervă dreptul a acorda lucrarea resp. lucrările de mai sus acelu resp. acelor întreprinzători probați, în cari are mai multă încredere. Intreprinzătorul zidar are a pregăti fondul pereților interiori după îndrumările ce i-le va da pictorul care primește lucrarea picturii.

Contractul resp. contractele încheiate devin obligătoare pentru întreprinzător îndată după subscrierea, iară pentru comuna bisericească numai după aprobarea lor de către venerabilul Consistoriu al eparhiei Caransebeșului.

Schițele și devizele deja întrate pot fi zilnic văzute la oficiul parohial, de unde tot zilnic se pot cere și informațiuni.

Orșova, din ședința comitetului parohial, ținută la 22 Maiu 1924.

ss. *ing. Ștefan Bornuz*,
președinte.

ss. *Costandin Dure*,
preot, notar ad hoc.

1—3

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (școala confesională), am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; *construiesc orice planuri de casă, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de toffelul de lucrări de zidiri, și întreprind toffelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.